Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

ЗАРА

орган Брэсцкага абкома КП(б)Б і аблвыканкома

№ 175 (247) | Нядзеля 4 жніўня 1940 г. | Цана 10 кап.

Сталінскі дзень чыгуначніка

Совецкі Саюз справядліва лічыцца вялікай чыгуначнай дзяржавай. Працяжнасць сеткі чыгуначных дарог у СССР дасягнула 92 тысячы кілометраў (уключаючы сетку заходніх абласцей УССР і БССР). Сярод другіх відаў транспарта чыгункі СССР займаюць першае месца ў народнай гаспадарцы і абароне краіны.

За годы совецкай улады пабудавана больш 26 тысяч кілометраў новых чыгуначных дарог. 1686 кілометраў чыгунак электрафікавана. Рух на чыгуначным транспарце ў параўнанні з царскай Расіяй вырас у некалькі раз. Ён спажывае звыш 30 процантаў усяго паліва, амаль 30 процантаў усяго метала краіны. На чыгунках СССР работае каля 2,5 мільёнаў чалавек—вялікая армія чыгуначнікаў.

Пяць год назад, 30 ліпеня 1935 года, таварыш Сталін, кіраўнікі партыі і ўрада прынялі ў Крэмлі работнікаў чыгуначнага транспарта. З таго часу гэту дату чыгуначнікі адзначаюць, як сваё штогодняе свята. Гэты дзень і стаў у нашай краіне ўсенародным святам.

У бягучым годзе ў сувязі з пераходам на 7-дзённы рабочы тыдзень, святкаванне Дня чыгуначніка перанесена на нядзелю, 4 жніўня.

Таварыш Сталін у сваім выступленні перад чыгуначнікамі гаварыў аб агромадным значэнні чыгуначнага транспарта для нашай краіны. „СССР, як дзяржава, быў-бы немыслім, — гаварыў таварыш Сталін,— без першакласнага чыгуначнага транспарта, звязваючага ў адзінае цэлае яго шматлікія вобласці і раёны".

Таварыш Сталін гаварыў аб вялікім гонару для кожнага работніка на транспарце, аб тым, што на транспарце няма людзей непатрэбных або нязначных. „Пачынаючы ад самых вялікіх кіраўнікоў і канчаючы „малымі" работнікамі аж да стрэлачніка, аж да змазчыка, аж да ўборшчыцы—усе вялікі, усе значны, бо транспарт з'яўляецца канвейерам, дзе важна работа кожнага работніка, кожнага вінціка".

Натхнёная прамова правадыра запаліла сэрцы чыгуначнікаў, удыхнула ў іх новыя сілы.

Чыгуначнікі пры дапамозе партыі і паўсядзённай увазе таварыша Сталіна, пад кіраўніцтвам свайго наркома тав. Л. М. Кагановіча дабіліся вялікіх поспехаў. У лютым 1935 года на чыгунках штосутачна ў сярэднім грузілася 56,1 тысячы вагонаў груза. А першага мая таго-ж года чыгуначнікі пагрузілі 75.934 вагоны. Лічба нябачная па таму часу. З таго часу транспарт упэўнена пачаў падымацца ўгору.

Па прыкладу машыніста (дэпо Славянск) Петра Крыванова (цяпер начальніка Паўночна - Данецкай чыгункі), падвоіўшага ў 1935 годзе тэхнічную хуткасць паравоза, на чыгуначным транспарце краіны выраслі новыя кадры камандзіраў, стаханаўцаў - крываносаўцаў, людзей, бязмежна адданых справе большэвіцкай партыі.

Няўхільна павышаецца тэхнічная ўзброенасць нашага чыгуначнага транспарта.

Совецкія заводы ўжо некалькі год выпускаюць такія звышмагутныя і тэхнічна ўдасканаленыя паравозы, як таварны паравоз „ФД" (Феліксе Дзяржынскі), пасажырскі звышмагутны паравоз „ІС" (Іосіф Сталін), паравоз „СО" (Серго Ординікідзе) з тэндэрам-канденсатарам, які можа прайсці без набору вады 1000 кілометраў. На чыгунках уведзены магутныя чатырохвосныя вагоны на 50 — 60 тон груза, аўтасцепка, дазваляючая нагружаць поезд, па крайняй меры, у тры разы больш, чым пры звычайнай сцепцы, аўтаблакіроўка, механічныя стрэлкі і т. п.

На захадзе і ўсходзе, на поўначы і поўдні нашай краіны будуюцца новыя чыгуначныя лініі. Яны пракладваюцца да крыніц энергіі, да вугалю, золата, волава, бавоўны, нафты — да ўсіх тых багаццяў, якімі поўна совецкая зямля.

У трэцяй пяцігодцы, па рашэнню XVIII з'езда ВКП(б), чыгуначная гаспадарка атрымае 8 тысяч новых магутных паравозаў, 225 тысяч новых чатырохвосных таварных і 15 тысяч пасажырскіх вагонаў, 11 тысяч кілометраў новых чыгуначных ліній, 8 тысяч кілометраў другіх шляхоў, 1840 кілометраў электрафікаваных дарог і многа другіх збудаванняў.

Няўхільна павышаецца матэрыяльны і культурны ўзровень чыгуначнікаў. На жыллёва-камунальнае і культурнае будаўніцтва для работнікаў транспарта за 1938—1939 гг. зрасходвана каля 500 мільёнаў рублёў. Для чыгуначнікаў будуюцца новыя дамы, клубы, школы, дзіцячыя сады і яслі, тэхнікумы, бальніцы.

Не гледзячы на вялікія поспехі, на транспарце ёсць, аднак, нямала недахопаў. Яшчэ многа прадстаіць зрабіць для таго, каб вышэй падняць дысцыпліну на транспарце, дабіцца высокай арганізаванасці і зладжанасці ў яго рабоце.

Сваю большэвіцкую арганізаванасць і адданасць радзіме чыгуначнікі яскрава прадэманстравалі ў 1939—1940 гг. пры ажыццяўленні заданняў па воінскіх перавозках.

„За чыгункамі справа не стане. У выпадку неабходнасці мы забяспечым нашу Чырвоную Армію ўсім неабходным, перавязем усё своечасова для таго, каб тое, што мы перавязем, яна транспарцівала з дул пушак, з самалётаў па ворагах там, дзе патрэбна будзе іх граміць", — запэўнаў на XVIII з'ездзе ВКП(б) народны камісар шляхоў зносін таварыш Л. М. Каганові.

І гэтае запэўненне чыгуначнікі выконвалі і будуць выконваць з гонарам, як і падабае патрыётам краіны социялізма.

Тысячы працоўных Совецкай Літвы слухалі даклад таварыша Молатава

КАУНАС, 2 жніўня (ТАСС). Яшчэ ўчора вечарам, калі маскоўскія радыёстанцыі пачалі перадаваць тэкст даклада таварыша Молатава на VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, на вуліцах сталіцы совецкай Літвы ў рэпрадуктараў сабраліся тысячы людзей. Некалькі пазней літоўская радыёстанцыя пачала перадаваць гэты даклад на літоўскай мове. Тоўпы народа стаялі ў рэпрадуктараў да позняй ночы.

Сёння ва ўсіх каунаскіх газетах надрукаван даклад таварыша Молатава аб знешняй палітыцы Совецкага Саюза.

Газета „Tiesa" піша:

„Уступленне Літвы, Латвіі і Эстоніі ў Совецкі Саюз забяспечыць ім вялікі гаспадарчы ўздым, усебаковы росквіт нацыянальнай культуры.

З уваходжаннем іх у СССР сілы іх павялічацца ў многа разоў. Іх бязпаспасць будзе ўзмоцнена і гэтым самым яшчэ больш ўзрасце магутнасць вялікага Совецкага Саюза".

ПРОДАЖ СЕНА ДЗЯРЖАВЕ

У азнаменаванне VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, сяляне Грозаўскага сельскага совета, Брэсцкага раёна, арганізавалі масавы продаж сена і саломы дзяржаве. 1 жніўня на пункт закупкі сена з гэтага сельскага совета прыбыло 70 падвод з сенам і саломай, з іх 29 падвод з вёскі Новыя З... 21 падвода з вёскі Ст...

Сяляне ... аёй социялістычнай ... на высокай ... Задгуп прадаў дзяржаве ... самы ...

ПЕРШЫМІ Ў Р...

К... (па тэлефону).

VII СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ЗНЕШНЯЯ ПАЛІТЫКА СОВЕЦКАГА САЮЗА

Даклад Старшыні Совета Народных Камісараў і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. В. М. МОЛАТАВА на пасяджэнні Вярхоўнага Совета СССР 1 жніўня 1940 года

Таварышы дэпутаты!

За мінуўшыя пасля Шостай Сесіі Вярхоўнага Совета чатыры месяцы ў Еўропе адбыліся падзеі вялікай важнасці. У рэзультаце разгарнуўшыхся ваенных дзеянняў з боку Германіі, спачатку ў Нарвегіі і Даніі, а затым у Бельгіі і Галандыі і, нарэшце, на тэрыторыі Францыі, вайна ў Еўропе набыла вялікі размах. 10 чэрвеня да Германіі далучылася Італія, аб'явіўшая вайну Англіі і Францыі. Такім чынам, чацвертая буйнейшая еўрапейская дзяржава ўступіла ў вайну.

З вясны гэтага года вайна стала разгортвацца быстрымі тэмпамі. Не спыняючыся на падзеях, якія мелі месца ў Нарвегіі, Даніі, Бельгіі і Галандыі, трэба асобна адзначыць факт быстрага паражэння і капітуляцыі Францыі. За якіянебудзь месяц-паўтара германская армія не толькі зламала супраціўленне Францыі, але і прымусіла яе падпісаць умовы перамір'я, па якіх большая частка тэрыторыі Францыі, разам з Парыжам, прадаўжае аставацца тэрыторыяй, акупіраванай германскімі войскамі. Тым не менш, атрымаўшы перамір'е, Францыя яшчэ не мае міру. Аб умовах міру наогул яшчэ нічога не вядома. З двух саюзнікаў, процістаячых Германіі і Італіі, асталася толькі Англія, якая рашыла прадаўжаць вайну, апіраючыся на дапамогу ЗША.

Тут няма неабходнасці спыняцца на ўсіх прычынах паражэння Францыі, выявіўшай сваю выключную слабасць у вайне. Ясна, што справа тут не толькі ў дрэннай ваеннай падрыхтоўцы, — хоць гэта прычына стала агульнавядомай. Не малую ролю адыграла тут таксама тая акалічнасць, што французскія кіруючыя кругі — не ў прыклад Германіі— надта лёгкамысленна аднеслісяда пытання аб ролі і ўдзельнай вазе Совецкага Саюза ў справах Еўропы.

Падзеі апошніх месяцаў наглядна паказалі нешта большае. Яны паказалі, што правячыя кругі Францыі не былі звязаны з народам і не толькі не апіраліся на яго, але баяліся свайго народа, маючага заслужаную славу свабодалюбнага народа з слаўнымі рэвалюцыйнымі традыцыямі. У гэтым адна з сур'ёзных прычын ускрыўшайся слабасці Францыі.

Перад народам Францыі стаяць цяпер цяжкія задачы залечвання ран, нанесеных вайной, а затым і задачы адраджэння, якія, аднак, немагчыма ажыццявіць старымі метадамі.

Германія дабілася ў вайне супроць саюзнікаў вялікіх поспехаў, але яна яшчэ не дабілася сваёй асноўнай задачы—спынення вайны на пажаданых для яе ўмовах. 19 ліпеня рэйхсканцлер Германіі зноў звярнуўся да Англіі з заклікам дагаварыцца аб міры, але англійскі ўрад, як вядома, адверг гэту прапанову. Англійскі ўрад вытлумачыў гэту прапанову, як патрабаванне капітуляцыі Англіі і адказаў заяваю, што ён будзе прадаўжаць вайну да перамогі. Ён пайшоў нават на разрыў дыпламатычных адносін з сваёй учарашняй саюзніцай—Францыяй. Гэта значыць, што ўрад Англіі не хоча паступіцца сваімі калоніямі, якія ёсць ва ўсіх частках зямнога шара, і заяўляе аб гатоўнасці весці і далей вайну за сусветнае панаванне, не гледзячы на тое, што пасля паражэння Францыі і ўступлення ў вайну Італіі на старанс Германіі, гэта барацьба для Англіі стала значна трудней.

Набліжаецца канец першаму году еўрапейскай вайны, але канца гэтай вайны яшчэ не відаць. Больш магчымым трэба лічыць, што ў даны момант мы стаім напярэдадні повага этапу ўзмацнення вайны паміж Германіяй, Італіяй, з аднаго боку, і Англіяй, якой дапамагаюць Злучаныя Штаты Амерыкі, — з другога боку.

Усе ўказаныя падзеі не змянілі знешняй палітыкі Совецкага Саюза. Верны палітыцы міру і нейтралітэту Совецкі Саюз не ўдзельнічае ў вайне. Нашы адносіны з Германіяй, паварот у якіх адбыўся амаль год таму назад, прадаўжаюць поўнасцю захоўвацца, як гэта абумоўлена совецка-германскім пагадненнем. Гэта пагадненне, якога строга прытрымліваецца наш урад, устарэла... ...насць трэнняў у совецка-германскіх адносінах пры правядзенні асобных мерапрыемстваў уздоўж нашай заходняй граніцы ... з тым, што ...чыла Германіі ...ракойную ...

...адс, наадварот, падкрэсліў важнасць яго існавання і далейшага развіцця. За апошні час у замежнай і, асабліва, у англійскай і англафільствуючай прэсе нярэдка спекуліравалі на магчымасці розгалосаў паміж Совецкім Саюзам і Германіяй, са спробай запалохаць нас перспектывай узмацнення магутнасці Германіі. Як з нашай, так і з германскай

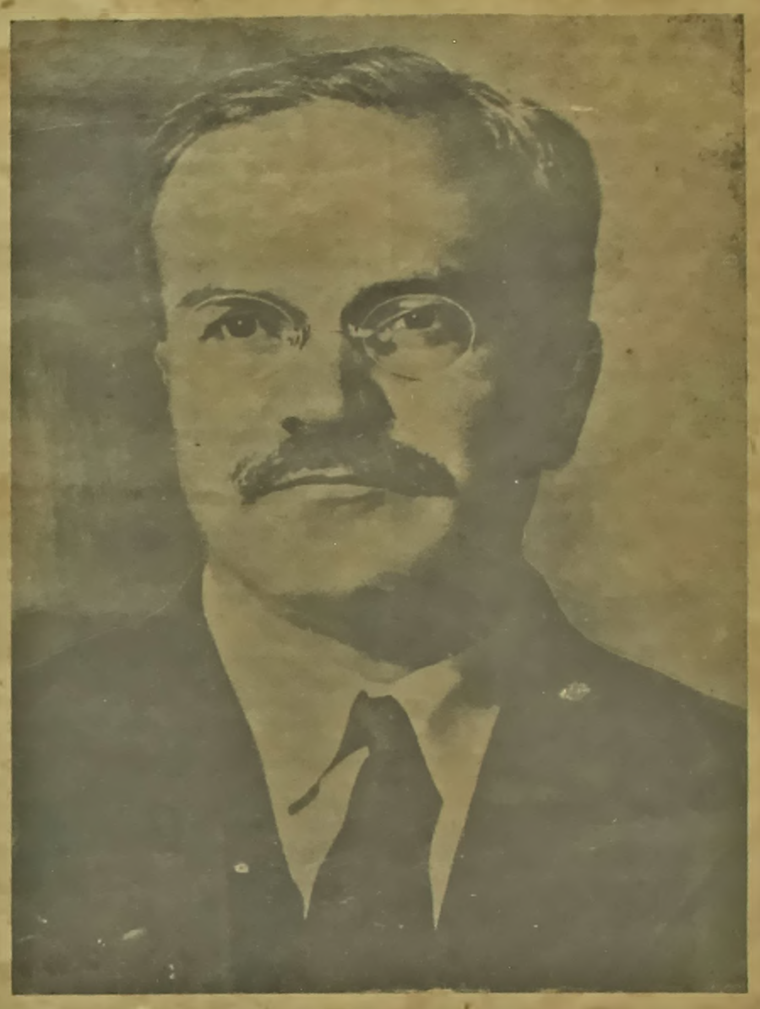

...страны гэтыя спробы не разбіваліся і адкідаліся, як нягодныя. Мы можам толькі пацвердзіць, што, па нашай думцы, у аснове склаўшыхся добрасуседскіх і прыязных совецка-германскіх адносін ляжаць не выпадковыя меркаванні кан'юктурнага характару, а карэнныя дзяржаўныя інтарэсы як СССР, так і Германіі.

Трэба таксама адзначыць, што нашы адносіны з Італіяй палепшыліся за апошні перыяд. Абмен думак з Італіяй паказаў, што ў галіне знешняй палітыкі ў нашых краін ёсць поўная магчымасць забяспечыць узаемнае разуменне. Упаўне абгрунтаваны таксама разлікі на ўзмацненне гандлёвых адносін.

Што-ж датычыць совецка-англійскіх адносін, то ў іх не адбылося за апошні час якіх-небудзь істотных змен.

Трэба прызнаць, што пасля ўсіх тых варожых актаў Англіі супроць СССР, аб якіх не раз ужо прыходзілася гаварыць на Вярхоўным Совеце, цяжка было чакаць добрага развіцця совецка-англійскіх адносін, хоць назначэнне п. Крыпса паслом у СССР, магчыма, адлюстроўвае жаданне Англіі палепшыць адносіны з Совецкім Саюзам.

Цяпер дазвольце перайсці да тых пытанняў нашай знешняй палітыкі, паспяховае вырашэнне якіх у апошні час значна расшырыла нашу тэрыторыю і ўмножыла сілы Совецкага Саюза. (**Бурныя апладысменты**).

Тут няма неабходнасці падрабязна спыняцца на тым, як адбылося далучэнне да Совецкага Саюза Бесарабіі і Паўночнай Букавіны. Адпаведныя дакументы поўнасцю былі апублікаваны 28 чэрвеня. У прадстаўленні, якое мною было зроблена румынскаму пасланніку ў Маскве п. Давідэску, прапаноўвалася:

1. Вярнуць Бесарабію Совецкаму Саюзу.
2. Перадаць Совецкаму Саюзу паўночную частку Букавіны.

Як вядома, урад Румыніі прыняў нашу прапанову, і канфлікт паміж Совецкім Саюзам і Румыніяй, які зацягнуўся на 22 гады, быў вырашан мірным шляхам. (**Апладысменты**). Пражываўшыя на тэрыторыі Бесарабіі і Паўночнай Букавіны, гадзінны чынам, украінцы і малдаване атрымалі магчымасць ...ці ў дружную сям'ю совецкіх народаў і зажыць новым жыццём, — жыццём народа, вызвалёнага ад улады румынскіх баяр-памешчыкаў і капіталістаў. (**Буйныя апладысменты**). Мы ...ем цяпер, з якой вялікай ра... насельніцтва Бесарабіі і Паўночнай Букавіны ўступіла ў рады совецкіх грамадзян.

Такім чынам, тэрыторыя Совецкага Саюза павялічылася далучэннем Бесарабіі, плошчай у 44,5 тысячы квадратных кілометраў, з насельніцтвам 3 200 тысяч чалавек, і далучэннем Паўночнай Букавіны, плошчай у 6 тысяч квадратных кілометраў, з насельніцтвам звыш 500 тысяч чалавек.

Граніцы Совецкага Саюза перасунуліся, у сувязі з гэтым, на захад і дайшлі да ракі Дуная, якая з'яўляецца, пасля Волгі, самай магутнай ракой у Еўропе і адным з важнейшых пуцей тавараабмену для раду еўрапейскіх краін.

Вы ведаеце, таварышы, што ўвесь совецкі народ з вялікай радасцю і задавальненнем сустрэў паспяховае вырашэнне доўгачаканага пытання аб Бесарабіі. З другога боку, нашы адносіны з Румыніяй цяпер павінны ўвайсці ў зусім нармальнае русла.

Пераходжу да пытання аб нашых адносінах з Літвой, Латвіяй і Эстоніяй. Пытанне аб узаемаадносінах Совецкага Саюза з прыбалтыйскімі краінамі ўстала ў апошні час па-новаму, паколькі заключаныя з Літвой, Латвіяй і Эстоніяй пакты аб узаемадапамозе не далі патрэбных рэзультатаў. Заключэнне гэтых пактаў не павяло, як гэтага трэба было чакаць, да збліжэння Літвы, Латвіі і Эстоніі з Совецкім Саюзам, таму што гэтаму запрацівіліся правячыя буржуазныя групы гэтых краін. Гэтыя правячыя групы не толькі не пайшлі па шляху збліжэння з Совецкім Саюзам, чаго як быццам можна было чакаць пасля заключэння пактаў узаемадапамогі, але пайшлі па шляху ўзмацнення варожых Совецкаму Саюзу дзеянняў, якія праводзіліся імі тайком і за спіной СССР. Для гэтага была выкарыстана так званая Балтыйская Антанта, у якой раней ваенным саюзам, накіраваным супроць СССР, былі звязаны толькі Латвія і Эстонія, але якая з канца мінулага года ператварылася ў ваенны саюз, уключаючы апрача Латвіі і Эстоніі таксама і Літву.

З гэтага следуе, што правячыя буржуазныя групы Літвы, Латвіі і Эстоніі аказаліся нездольнымі да чэснага правядзення ў жыццё заключаных Совецкім Саюзам пактаў узаемадапамогі, што яны, наадварот, яшчэ ўзмацнілі варожую Совецкаму Саюзу дзейнасць. Колькасць фактаў, гаворачых аб тым, што ўрады гэтых краін груба нарушаюць заключаныя з СССР пакты ўзаемадапамогі, усё павялічвалася. Далей цярпець такое становішча, асабліва ва ўмовах сучаснай міжнароднай абстаноўкі, стапавілася зусім немагчымым. Вось чаму паследзелі вядомыя вам патрабаванні Совецкага ўрада аб змене састава ўрадаў Літвы, Латвіі, Эстоніі і аб уводзе на тэрыторыю гэтых дзяржаў дадатковых часцей Чырвонай Арміі.

Рэзультаты гэтых крокаў нашага ўрада вам вядомы.

Важнейшай мерай створаных у Эстоніі, Латвіі і Літве прыязных Совецкаму Саюзу ўрадаў было правядзенне свабодных выбараў у парламенты. У ... месяцы быў ... ведзены ... тычныя выб... у латвійскі ... думу Эстоніі ... што правячы... Літвы, Латвіі ... строўвалі ... што ... бы... толькі ... раў. Выбр... агульнага, ... ласавання, ... соў сеймы ... жаўная ду... лі ... карэнны... Мы з задав... статавай... Латвіі і ... валі за сваіх ... аднадушна выказа... дзенне совецкага ладу і ... ленне Літвы, Латвіі і Эс... састаў Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. (**Бурныя апладысменты**).

Тым самым узаемаадносіны паміж Літвой, Латвіяй, Эстоніяй і Совецкім Саюзам павінны ... на новую аснову.

Вярхоўны Совет будзе ... даць пытанне аб уваходжанні Совецкі Саюз Літвы, Латвіі і Эстоніі ў якасці Саюзных Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Ня... ніякага сумнення ў тым, што ўваходжанне гэтых рэспублік у Совецкі Саюз забяспечыць ім быстры гаспадарчы ўздым і ўсебаковы росквіт нацыянальнай культуры. Што ўваходжаннем у Совецкі Саюз іх сілы будуць у многа разоў умножаны, іх бязпаспасць будзе ўмацавана і, разам з тым, яшчэ больш узрасце магутнасць вялікага Совецкага Саюза. (**Бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты**).

Уваходжанне прыбалтыйскіх краін у СССР азначае, што Совецкі Саюз павялічваецца на 2.880 тысяч насельніцтва Літвы, на 1.950 тысяч насельніцтва Латвіі і ...120 тысяч насельніцтва Эстоніі.

Такім чынам, разам з насельніцтвам Бесарабіі і Паўночнай Букавіны, насельніцтва Совецкага Саюза павялічыцца, прыкладна, на 10 мільёнаў чалавек. (**Апладысменты**). Калі да гэтага дадаць звыш 13 мільёнаў насельніцтва Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, то, выходзіць, што Совецкі Саюз павялічыўся за апошні год больш, чым на 23 мільёны насельніцтва. (**Апладысменты**).

Трэба адзначыць, што 19/20 усяго гэтага насельніцтва ўваходзіла раней у састаў СССР, але было сілай адарвана ад СССР у момант яго ваеннай слабасці імперыялістычнымі дзяржавамі Захада. Цяпер гэта насельніцтва з'еднана з Совецкім Саюзам.

Як паказваюць падлікі насельніцтва, Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік зможа цяпер гаварыць магутным голасам ад імені 193 мільёнаў насельніцтва, не лічачы прыросту насельніцтва СССР за 1939 і 1940 годы. (**Прадцяжныя апладысменты**).

Першаступеннае значэнне для нашай краіны мае той факт, што ад гэтага часу граніцы Совецкага Саюза будуць перанесены на ўзбярэжжа Балтыйскага мора. Разам з гэтым, у нашай краіны паяўляюцца свае незамярзаючыя порты ў Балтыйскім моры, у якіх у нас такая вялікая патрэба.

Поспехі знешняй палітыкі Совецкага Саюза тым больш значны, што ўсяго гэтага мы дабіліся мірным шляхам, што мірнае вырашэнне пытанняў як у прыбалтыйскіх краінах, так і ў Бесарабіі прайшло пры актыўным удзеле і падтрыманні шырокіх народных мас гэтых краін. (**Апладысменты**).

Трэба, разам з тым, сказаць, што на ўрад Совецкага Саюза ўскладаецца вялікая адказнасць за правільнае і арганізаванае правядзенне практычных мер у справе палітычнай і эканамічнай перабудовы ў новых совецкіх рэспубліках.

На мінулай Сесіі Вярхоўнага Совета мне прыходзілася даклада... аб мірным дагаворы з Фінляндыяй. Прайшло 4 з лішнім месяцы пасля заключэння гэтага дагавора, які праводзіцца ў агульным здавальняюча. За гэты час заключан ужо і гандлёвы дагавор з Фінляндыяй, ...лічым, мы лічым, што гаспадар... адносіны паміж нашымі к...намі могуць мець спрыяючую перспектыву развіцця. Фінляндскі ўрад прыняў таксама нашу прапанову аб дэмілітарызацыі Аландскіх вострваў і аб устанаўленні на ...

(Працяг на 2 старонцы)

VII СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР ПЕРШАГА СКЛІКАННЯ

ЗНЕШНЯЯ ПАЛІТЫКА СОВЕЦКАГА САЮЗА

Даклад Старшыні Совета Народных Камісараў і Народнага Камісара Замежных Спраў тав. В. М. МОЛАТАВА на пасяджэнні Вярхоўнага Совета СССР 1 жніўня 1940 года

...травах Совецкага консульства. ...тычыць далейшага раз... ...ка фінляндскіх адно... ...дзвух краін ...ыць, га... ...а Фінляп... ...калі нека... ...здскіх пра... ...яць сваіх ...ў супроць ...ды; якія ...добр. суседзі... ...Р, ... адно... ...ляндый... ...б. (Смех. ...андыпаў... ...чэгіяй і ...хо... ...пай... ...осінах ...абліва... ...нельга ...нага. У ...треба прызнаць ...ным тое, што ...а краіны зацікаўлены ...ні развіцці гандлёва-га... ...рчых адносін. Гаспадарчыя ...агаворы, якія вядуцца зараз ...Швецыяй, павінны, спадзяюся, ...есці да пагаднення, маючага ...я выгады для абодвух ...

...датычыць балканскіх ...э трэба, перш за ўсё, ...ць факт устанаўлення ...атычных адносін з Юга... ...й. Калі можна сказаць, што ...а нашай віне да гэтага часу ...утнічалі дыпламатычныя адно... ...іны паміж Совецкім Саюзам і ...Югаславіяй, то ўстанаўленне гэ... ...ых адносін цяпер адбылося па ...ініцыатыве ўрада Югаславіі, якая ...ыла ахвотна прынята Совецкім Саюзам. Можна спадзявацца, што ...а будуць развівацца і ...станамічныя адносіны з ...яй.

...адносіны з Балгарыяй ...чыць нармальнымі. Маж... ...ь, што паміж Совецкім ... Балгарыяй няма такіх ...насцей, якія перашка... ...далейшаму палапшэнню ...

...ых адносінах з Турцыі ...лося якіх-небудзь істот... ...і. Варта толькі сказаць, ...ублікаваныя нядаўна ў ...ай „Белай кнізе" даку... ...ні непрыемнае святло ...орыя стораны дзейнасці ...ні. Паследаваўшыя затым ...ні французскага пасла ...і Масілы не змаглі нічога ...у характары гэтых даку... ...У сувязі з гэтым я па... ...ваць, што яшчэ ў па... ...расавіка месяца совецкі ...ўрад ...ў Турцыі аб недапушчаль... ...ступнага факта. Спра... ...чалася ў тым, што ў па... ...чатку красавіка з тэрыторыі Турцыі прылятаў нейкі замежны самалёт у раён нашага горада Батумі, дзе знаходзіцца вялікая колькасць нафтаперагонных заводаў. Турэцкая старана спачатку прабавала паказаць справу так, што наогул ніякага самалёта з тэрыторыі Турцыі не пералятала, а затым усё-ж абяцала на будучы час прыняць меры супроць такога роду пералётаў. (У зале ажыўленне, смех). Пасля апублікаваных у Германіі дакументаў відаць, што гэта быў за самалёт. З гэтага следуе, што наша прадстаўленне турэцкаму ўраду сапраўды было поўнасцю абгрунтаваным.

Што датычыць Ірана, то ніякіх новых важных момантаў нельга адзначыць. Аднак і пры ўпамінанні аб Іране нельга прайсці міма аднаго недапушчальнага факта. У канцы сакавіка месяца ў раёне Баку, гэтак-жа як некалькі пазней, у раёне Батумі, паявіліся два замежныя самалёты, прыляцеўшыя з боку Ірана. Іранскі ўрад знайшоў патрэбным адмаўляць гэты факт. Але і ў даным выпадку памянёныя дакументы германскай „Белай кнігі" дастаткова раз'ясняць справу.

Трэба заўважыць, што паўтарэнне пасылкі такіх разведчых замежных самалётаў ні да чаго іншага, як да ўскладненняў нашых адносін з суседзямі не магло-б прывесці. Няпрошаныя-ж візіты ўказаных самалётаў да Баку і Батумі мы зразумелі ў тым сэнсе, што ў далейшым трэба ўзмацніць пільнасць і на гэтых паўднёвых совецкіх граніцах. (Апладысменты).

Адносна Японіі можна сказаць, што ў апошні час нашы адносіны пачалі некалькі нармалізіравацца. У прыватнасці, 9-га чэрвеня было дасягнута пагадненне аб удакладненні граніцы ў раёне мінулагоднага канфлікта на рацэ Халхын-Гол. Гэты факт мае тым большае значэнне, што меўшаяся доўгая затрымка ў вырашэнні гэтага пытання адмоўна адбівалася да апошняга часу на ўрэгуляванні ўзаемаадносін паміж СССР і Японіяй, а та...ма паміж Манголь...кай Народнай Рэспублікай і Манчжоу-Го. У бліжэйшыя дні прыступае да работы змешаная камісія Манголь...кай Народнай Рэспублікі і Манчжоу-Го для правядзення граніцы на месцы. Можна прызнаць, што наогул ёсць вядомыя прызнакі жадання японскай стараны да палепшання адносін з Совецкім Саюзам. Пры ўзаемным прызнанні інтарэсаў старон, паколькі абедзве стараны зразумеюць неабходнасць адхілення некаторых страціўшых зна...чэнне перашкод на гэтым шляху, такое палепшанне совецка-японскіх адносін ажыццявіма. Трэба, аднак, прызнаць, што ў праграме новага японскага ўрада пакуп устанаўлення „новай палітычнай структуры" яшчэ многа няяснага. Відаць, што экспансія на поўдзень, аб якой шумяць японскія газеты, усё больш прыцягвае ўвагу кіруючых кругоў Японіі, асабліва з прычыны таго, што адбыўшыяся змяненні ў Еўропе не могуць не знайсці свайго адлюстравання і ў раёнах, цікавячых гэтыя круг! Японіі. Але яшчэ ў многім няясны сапраўдныя палітычныя імкненні гэтых кругоў, што датычыць і совецка-японскіх адносін.

На нашых адносінах з Злучанымі Штатамі Амерыкі я спыняцца не буду, хоц-бы ўжо таму, што аб іх нельга сказаць нічога добрага. (Смех). Нам стала вядома, што саму-таму ў Злучаных Штатах не падабаюцца поспехі совецкай знешняй палітыкі ў Прыбалтах. Але, прызнацца, нас мала цікавіць гэтая акалічнасць (смех, апладысменты), паколькі з сваімі задачамі мы спраўляемся і без дапамогі гэтых нездаволеных паноў. (Смех, апладысменты).

Аднак, тая акалічнасць, што ў Злучаных Штатах улады незаконна затрымалі золата, належаўна купленае нашым дзяржаўным банкам у банкаў Літвы, Латвіі і Эстоніі, выклікае з нашага боку самы энергічны пратэст. У даным выпадку мы можам толькі напомніць як ураду Злучаных Штатаў, так і ўраду Англіі, які стаў на той-жа шлях, аб іх адказнасці за гэтыя незаконныя дзеянні.

Што-ж датычыць нашых адносін з вялікім нацыянальным Кітаем, вядучым барацьбу за сваё існаванне, то яны захавалі свой добрасуседскі і прыязны характар, які выцякае з совецка-кітайскага пакта ненападу.

На гэтым дазвольце закончыць заўвагі, якія датычаць нашых адносін з асобнымі краінамі.

Мне астаецца сказаць некалькі слоў аб агульнай перспектыве развіцця міжнародных падзей.

Змены, якія адбыліся ў Еўропе ў рэзультаце вялікіх поспехаў германскай зброі, ні ў якім разе нельга прызнаць такімі, якія ўжо цяпер абяцалі-б блізкую ліквідацыю вайны. Падзеі прывялі к таму, што адна старана, асабліва Германія, значна ўзмацнілася ў рэзультаце сваіх ваенных поспехаў, другая-ж старана ўжо не прадстаўляе адзінага цэлага, прычым, калі для Англіі стварыліся новыя вялікія труднасці ў прадаўжэнні вайны, то вышаўшая з вайны Францыя перажывае цяжкі крызіс пасля паражэння. Узмацненне адной ваюючай стараны і аслабленне другой ваюючай стараны знаходзяць сур'ёзныя адбіткі не толькі ў Еўропе, але і ў іншых частках свету. У ліку пацярпеўшых паражэнне ёсць, апрача Францыі, Бельгія і Галандыя з вялікімі каланіяльнымі ўладаннямі, якія яны не могуць цяпер абараніць з ранейшай сілай. У рэзультаце гэтага пытанне аб перадзеле калоній набывае ўсё большую вастрыню. Імперыялістычныя апетыты растуць не толькі ў далёкай Японіі, але і ў Злучаных Штатах Амерыкі, у якой нямала ахвотнікаў прыкрываць свае імперыялістычныя планы рэкламным „клопатам" аб інтарэсах усяго „Заходняга паўшар'я", якое гэтыя паны гатовы зрабіць сваёй уласнасцю з усімі яго шматлікімі рэспублікамі і каланіяльнымі ўладаннямі іншых краін па прылягаючых да амерыканскага мацерыка астравах. Усё гэта нясе небяспеку далейшага расшырэння і далейшага распальвання вайны, з ператварэннем яе ў сусветную імперыялістычную вайну.

У гэтых умовах Совецкі Саюз павінен праявіць узмоцненую пільнасць да справы сваёй знешняй бязпаснасці, да ўмацавання ўсіх сваіх унутраных і знешніх пазіцый. Мы правялі пераход з 7-гадзіннага на 8-гадзінны рабочы дзень і іншыя мерапрыемствы, лічачыся з тым, што мы абавязаны забяспечыць далейшы і яшчэ больш магутны ўздым абаронпай і гаспадарчай магутнасці краіны, забяспечыць сур'ёзнае ўмацаванне дысцыпліны сярод усіх працоўных, узмоцнена працаваць над падняццем прадукцыйнасці працы ў нашай краіне. Мы маем немалыя новыя поспехі, але мы не збіраемся супакоіцца на дасягнутым. Каб забяспечыць патрэбныя нам далейшыя поспехі Совецкага Саюза, мы павінны заўсёды памятаць словы таварыша Сталіна аб тым, што „трэба ўвесь наш народ трымаць у стане мабілізацыйнай гатоўнасці перад тварам небяспекі ваеннага нападу, каб ніякая „выпадковасць" і ніякія фокусы на шых знешніх ворагаў не маглі застаць нас знянацку". (Працяжныя апладысменты). Калі ўсе мы будзем памятаць аб гэтым святым нашым абавязку, то ніякія падзеі нас не застануць знянацку і мы даб'ёмся новых і яшчэ больш слаўных поспехаў Совецкага Саюза. (Бурныя, доўга не змаўкаючыя авацыі. Усе ўстаюць).

Сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей 2 жніўня

Работа VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР прадаўжаецца. 2 жніўня ў Вялікім Крэмлёўскім палацы адбылося другое сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей. Яно пачалося ў 6 гадзін вечара ў прысутнасці шматлікіх гасцей—людзей навукі, тэхнікі, мастацтва, камандзіраў Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота, стахановцаў фабрык і заводаў чырвонай сталіцы.

Месцы за сталом старшыні займаюць Старшыня Совета Нацыянальнасцей дэпутат Швернік, намеснікі старшыні Совета Саюза дэпутаты Лысенка і Усман Юсупаў, намеснікі старшыні Совета Нацыянальнасцей дэпутаты Асланава і Кулагін. У ложах—таварышы **Сталін, Молатаў, Варашылаў, Кагановіч, Калінін, Жданаў, Мікоян, Хрушчоў, Берыя, Маленкоў, Тімашэнка, Шкіратаў**, члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР і Народныя Камісары.

Паяўленне таварыша Сталіна і яго саратнікаў выклікае бурную авацыю. Дэпутаты і госці, падняўшыся з месц, горача і доўга апладыруюць вялікаму правадыру народаў. Авацыя працягваецца некалькі мінут.

Пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей выліваецца ў магутную дэманстрацыю совецкага патрыятызма, у дэманстрацыю ленінска - сталінскай дружбы народаў Совецкага Саюза.

Слова прадастаўляецца дэпутату—старшыні Совета Народных Камісараў Малдаўскай Аўтаномнай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі тав. Канстанцінаву.

На малдаўскай мове—на мове, якая праследвалася румынскімі баярамі, ён гаворыць аб буйнейшай сусветна-гістарычнай перамозе сталінскай палітыкі міру—аб мірным вырашэнні совецка-румынскага канфлікта.

Аратар яркімі фактамі ілюстрыруе цяжкае жыццё працоўнага народа ў акупіраванай румынамі Бесарабіі і радаснае жыццё ў шчаслівай Совецкай Малдаўскай Рэспубліцы. Румынскія акупанты давялі працоўных Бесарабіі да прадзелаў абнішчання. Румынскі рэжым рабаўніцтва і свавольства нанёс велізарныя страты Совецкаму Саюзу і насельніцтву Бесарабіі. Прамоўца падкрэслівае, што насельніцтва Паўночнай Букавіны ў сваёй пераважнай большасці звязана з совецкай Украінай агульнасцю гістарычнага лёсу, мовы і нацыянальнага складу.

У Совецкай Малдавіі насельніцтва карыстаецца ўсімі правамі свабоднага і незалежнага існавання, мірнай працы, культурнага і заможнага жыцця. Малдаўская АССР, паслядоўна праводзячы ленінска-сталінскую нацыянальную палітыку, пры дапамозе рускага і ўкраінскага народаў дабілася велізарных поспехаў у справе нацыянальнага, культурнага і гаспадарчага развіцця, высунулася ў рады перадавых рэспублік. За годы соцыялістычнага будаўніцтва тут створана 235 розных прамысловых прадпрыемстваў. Малдаўская АССР—рэспубліка суцельнай пісьменнасці. Звыш сотні тысяч навучаючыхся навучаюцца тут у школах, тэхнікумах і вышэйшых навучальных установах.

Дэпутат Канстанцінаў указвае, што цяпер, калі Бесарабія вызвалена, перад двухмільённым малдаўскім народам усталі новыя вялікія задачы ў справе нацыянальнага, гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Ад імені працоўных Совецкай Малдавіі і вызваленай Бесарабіі дэпутат Канстанцінаў просіць Сесію зацвердзіць закон аб стварэнні Саюзнай Малдаўскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

— Няма сумнення, — гаворыць прамоўца, — што малдаўскі народ, з'еднаны ў Саюзнай Малдаўскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспубліцы, пад сцягам Сталінскай Канстытуцыі, пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі на чале з вялікім Сталіным, разам з усімі народамі СССР дабіецца новых перамог у будаўніцтве комунізма.

Затым выступае дэпутат Корнієц—Старш...а Народных Камісараў ... Совецкай Соцыялі...кі. Ён падрабя...на ... ...неабходнасць уклю... ... Украінскай ССР ... ...ткі Р... ...кавіі ... ...ацыя...

...га і Ізмаілскага паветаў Бесарабіі.

Старшынствуючы паведамляе, што ў зал пасяджэння прыбылі делегацыя ад працоўных Бесарабіі і паўночнай часткі Букавіны. Прысутнічаючыя паладжваюць усхваляваную авацыю прадстаўнікам вызваленага народа. Нясуцца воклічы: **„Ура Чырвонай Арміі — арміі вызваліцельніцы!", „Нахай жыве правадыр народаў вялікі Сталін!", „Нахай жывуць вызваленыя народы Бесарабіі і Паўночнай Букавіны!".**

Старшынствуючы дэпутат Швернік прадастаўляе слова прадстаўніку народаў Бесарабіі тав. Крэчунеску.

— Падобна птушцы, — гаворыць яна, — мы доўгія гады таміліся ў клетцы, у сырым і цёмным падвале. Нас выпусціла на волю Чырвоная Армія. Дзякуй вам — выбраннікам совецкага народа, дзякуй вам, таварыш Сталін і таварыш Молатаў, вам, таварышы Варашылаў і Тімашэнка! Дзякуй усім працоўным вялікай совецкай радзіме за вызваленне нас ад ланцугоў капіталістычнай няволі!

Тав. Крэчунеску — старая настаўніца народнай пачатковай школы — з любоўю гаворыць аб совецкай радзіме, аб тым энтузіязме, з якім вызваленыя працоўныя Бесарабіі аднаўляюць заводы, чыгункі, адкрываюць новыя бальніцы і школы. Лікаванне ідае па ўсёй вызваленай зямлі. Звіняць песні аб шчаслівай радзіме, аб вялікай радасці работаць у сталінскую эпоху.

Ад імені бесарабскага народа тав. Крэчунеску просіць Вярхоўны Совет СССР стварыць Саюзную Малдаўскую Совецкую Соцыялістычную Рэспубліку. Пад бурныя працяглыя апладысменты яна заяўляе:

— Мы хутка навучымся жыць па-совецкаму, работаць па-стахановску, абараняць сваю долю, атрыманае шчасце так, як гэтаму навучае вялікі Сталін!

З палкаю прамовай выступае тав. Міхальчук — старшыня делегацыі працоўных паўночнай часткі Букавіны.—Сонца Сталінскай Канстытуцыі ўзышло і над Паўночнай Букавінай, чый народ пры брацкай дапамозе народаў Совецкага Саюза будзе будаваць сваё новае шчаслівае жыццё. Прамоўца просіць уключыць Паўночную Букавіну ў саставу Украінскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Просьбу паўнамоцных делегатаў Бесарабіі і Паўночнай Букавіны горача падтрымлівае дэпутат Студзінскі.

Затым выступае дэпутат Булганін—намеснік старшыні Совета Народных Камісараў Саюза ССР. Па даручэнню ўрада ён уносіць на разгледжанне Вярхоўнага Совета СССР праекты законаў аб стварэнні Саюзнай Малдаўскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі і аб уключэнні Паўночнай часткі Букавіны і Хоцінскага, Акерманскага і Ізмаілскага паветаў Бесарабіі ў саставу Украінскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Пасля выступлення тав. Булганіна паступае прапанова аб спыненні спрэчак па другому пункту парадку дня. Раздзельным галасаваннем па палатах Вярхоўны Совет СССР аднагалосна прымае гістарычнае рашэнне — закон аб стварэнні Саюзнай Малдаўскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

Аднагалосна таксама прымаюцца закон аб уключэнні паўночнай часткі Букавіны і Хоцімскага, Акерманскага і Ізмаілскага паветаў Бесарабіі ў саставу Украінскай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Вярхоўны Совет СССР пастанаўляе ўключыць паўночную частку Букавіны, Хоцімскі, Акерманскі і Ізмаілскі паветы Бесарабіі ў саставу УССР і даручыць Прэзідыуму Вярхоўнага Совета СССР назначыць дзень выбараў дэпутатаў у Вярхоўны Совет СССР ад насельніцтва новых тэрыторый УССР.

Гістарычныя законы прыняты. Старшынствуючы паведамляе, што другое пытанне парадку дня вычарпана і аб'яўляе другое сумеснае пасяджэнне абодвух палат закрытым. Наступнае сумеснае пасяджэнне Совета Саюза і Совета Нацыянальнасцей адбудзецца жніўня ў 6 гадзін вечара.

(ТАС...

Водгукі за граніцай на даклад таварыша Молатава

...ІН, 2 жніўня (ТАСС). ...таварыша Молатава аб ...палітыцы Совецкага ...стаіць у цэнтры ўвагі ...ерманскага друку, палі... ...і журналісцкіх кругоў. ...Дейтше Альгемейне Цэй... ...указвае, што даклад ...а Молатава неаднакратна ...ўся працяглымі апладыс... ...і быў аднагалосна адобр... ...хоўным Советам. Вячорняя ...ая газета „Нахтаусгабе" ...Даклада Молатава з вялікім ...м чакалі ва ўсім свеце. ...водгукі на яго паказ... ...што ва ўсім свеце асазналі ...чэнне для яснага разу... ...становішча на Усходзе ...Еўропе, Азіі і Далёкім Усходзе". ...ь „Дінст аус Дэйчлянд" ...е, што ў Берліне даклад ...а Молатава быў прынят ...зальненнем.

...ДАН, 2 жніўня (ТАСС). ...ва Рейтэр перадало па радыё ...ены змест даклада ...ыша Молатава. Сёння амаль ...ы газеты галоўную ўвагу ...ць паведамленням аб да... ...таварыша Молатава.

...ХАРАСТ, 2 жніўня (ТАСС). Усе газеты змясцілі поўнасцю па перадачы ТАСС першую палову даклада таварыша Молатава на VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР аб знешняй палітыцы Совецкага Саюза.

ХЕЛЬСІНКІ, 2 жніўня (ТАСС). Усе сталічныя газеты апублікавалі поўны тэкст даклада. Рад мясц, якія датычацца адносін СССР з асобнымі краінамі, выдзелены ...ымі літарамі. Газеты „Карьяла", „Хелсінгін", „Сапомат" і іншыя змясцілі даклад пад загалоўкам: „Развіццё фінляндска-совецкіх адносін залежыць ад самой Фінляндыі". Газеты надрукавалі таксама партрэт таварыша Молатава. У загалоўках падкрэсліваецца вялікае значэнне ...го даклада.

АНКАРА, 2 жніўня (ТАСС). Турэцкі афіцыёз „Улус" поўнасцю надрукаваў першую частку даклада таварыша Молатава. Таксама асобна дан раздзел даклада, які датычыцца совецка-турэцкіх адносін. Газета ўказвае, што працяг даклада будзе апублікаван у наступным нумары.

РЫМ, 2 жніўня (ТАСС). Італьянскі друк шырока адгукваецца на даклад таварыша Молатава. Асобная ўвага ўдзяляецца месцам, дзе гаворыцца аб адносінах паміж СССР, Германіяй і Італіяй.

БЕЛГРАД, 2 жніўня (ТАСС). Сёння ўвесь югаслаўскі друк пад вялікімі загалоўкамі змясціў паведамленні аб адкрыцці VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР, а таксама змест даклада таварыша Молатава. У палітычных і журналісцкіх кругах да работы Сесіі прадаўляецца вялікі інтарэс.

НЬЮ-ЙОРК, 2 жніўня (ТАСС). Дакладу таварыша Молатава на Сесіі Вярхоўнага Совета тут прадаўляецца незвычайная ўвага. Сёння ранішнія газеты апублікавалі вялікія вытрымкі з даклада.

Газета „Дэйлі Нью", якая выходзіць у Нью-Йорку, надрукавала іх пад буйнымі загалоўкамі. Газета „Дэйлі Уоркер" надрукавала поўны тэкст даклада.

ТОКІО, 2 жніўня (ТАСС). Усе японскія газеты ў вячорніх выданнях апублікавалі на відным месцы даклад таварыша Молатава на Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Газеты „Асахі", „Іомірн", „Ніці-Ніці", „Міяко", „Коюмін" і інш. асобна выдзяляюць частку даклада, якая датычыцца японска-совецкіх адносін.

САФІЯ, 2 жніўня. (ТАСС). На ўсім балгарскім друку апублікаваны на відным месцы пад буйнымі загалоўкамі поўны тэкст даклада таварыша Молатава. „Зора" і „Утро" надрукавалі значную частку даклада жырнымі літарамі. Разам з тэкстам даклада газеты змясцілі партрэт таварыша Молатава і фотаздымкі папярэдніх Сесій Вярхоўнага Совета СССР. Апублікаваны таксама падрабязныя паведамленні аб адкрыцці VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР і аб першым дні яе работы. „Зора" падкрэслівае, што даклад таварыша Молатава, які перадаваўся па радыё, быў выслухан мільёнамі совецкіх грамадзян з вялікім энтузіязмам.

БУДАПЕШТ, 2 жніўня (ТАСС). Усе газеты змяшчаюць на відным месцы падрабязны змест даклада таварыша Молатава, адзначаюць, што Сесія Вярхоўнага Совета СССР ёсць важнейшая падзея за апошнія дні. Газеты выдзяляюць месца ў дакладзе, у якім падкрэсліваецца, што СССР веран палітыцы нейтралітэта і не ўдзельнічае ў вайне.

СТАКГОЛЬМ, 2 жніўня (ТАСС). Сёння ўсе шведскія газеты на відным месцы пад буйнымі загалоўкамі надрукавалі змест даклада таварыша Молатава. Большасць газет змясціла таксама партрэт таварыша Молатава. Газеты асобна выдзяляюць месцы, якія датычацца адносін Совецкага Саюза з Фінляндыяй і Совецка-Шведскіх гандлёвых дагавораў.

СТАМБУЛ, 2 жніўня (ТАСС). Даклад таварыша Молатава ў цэнтры ўвагі стамбульскага друку.

Усе ранішнія газеты апублікавалі поўны тэкст першай паловы даклада.

У гонар VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР

КАУНАС, 2 жніўня (ТАСС). Рабочыя і служачыя Каунаскіх прадпрыемстваў адзначылі адкрыццё VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР павышэннем вытворчасці працы. Пасля мітынгаў, на якіх рабочыя ўзялі на сябе соцыялістычныя абавязацельствы, палепшылася работа на большасці фабрык.

Будаўнікі, работаючыя на пабудове Алітускіх казарм, у гонар VII Сесіі Вярхоўнага Совета СССР узялі абавязацельствы павялічыць выпрацоўку ў два разы. За ўчарашні рабочы дзень кожны каменшчык паклаў па 3 тысячы цаглін, замест звычайных да гэтага часу 800—1000 цаглін.

Дэлегаты Совецкай Латвіі ў Маскве

Выбраннікі латвійскага народа ўсклалі вянок на магілу В. І. Леніна.

2 жніўня паўнамоцная делегацыя латвійскага народа наведала мавзолей В. І. Леніна.

У 6 гадзін вечара працэсія накіроўваецца на Красную Плошчу. Уперадзе аграмадзны вянок з жывых кветак. На ...тужцы надпіс: „...Латвіі".

У радах делегацыі ...людзі латвійскага ...чыя, сялянне, відны... грамадскія і профсаюзныя дзеячы. Яны акружаны кальцом масквічоў. Сотні працоўных сталіцы суправаджаюць прадстаўнікоў брацкага народа.

Павольна, у глыбокім маўчанні, делегаты пераступаюць парог мавзолея. Яны апускаюцца ўніз і ўскладаюць вянок. Некалькі мінут яны стаяць ...акол магілы ...вялікага ...сва...

...ўныя дні

...ў Маскве разам з ...

115 58

Комуністы і комсамольцы ў авангардзе чыгуначнікаў

Калектыў станцыі Брэст-Цэнтральны сустракае Дзень чыгуначніка новымі вытворчымі перамогамі па выкананню дзяржаўнага задання. Гэтыя поспехі дасягнуты шырока разгорнутым соцыялістычным спаборніцтвам і ўпядрэннем стаханаўскіх метадаў у рабоце.

Народы заходніх абласцей Беларусі будуюць новае шчаслівае жыццё на вызваленай зямлі.

Атрадна адзначыць, што на чале мас стаялі комуністы і комсамольцы, якія арганізоўвалі соцыялістычнае спаборніцтва, вялі за сабой беспартыйных рабочых і служачых. Кандыдат партыі таварыш Каструбенка, працуючы на складаным участку начальніка тарыфнага бюро, навяла большэвіцкі парадак на сваім участку. Член партыі дыспетчар станцыі тав. Булонда стаў арганізатарам соцыялістычнага спаборніцтва ў сваёй змене.

Дзяжурны па станцыі комсамолец тав. Радзіонаў трэці месяц трымае са сваёй зменай пераходны чырвоны сцяг за безаварыйную работу і за выкананне дзяржаўных заданняў.

Лепшыя стаханаўцы станцыі Брэст-Цэнтральны, штодзённа выконваючыя нормы на 150 процантаў.
Злева направа: Н. Н. Мільто—саставіцель паездоў і А. Н. Федарук — сцэпшчык.
Фота В. Лукейка. (Фотахроніка Белта).

Следуючы прыкладу лепшых людзей чыгункі, раслі новыя стаханаўцы з беспартыйных рабочых і несаюзнай моладзі. Саставіцелі паездоў таварышы Баброў, Мільта, Шумер фарміруюць паезды за 30—40 мінут пры норме ў адну гадзіну. Сцэпшчыкі Заяц, Ракаў, Сокал, Федарук падаўна ўліліся ў сям'ю чыгуначнікаў і зараз паказваюць добрыя прыклады ў рабоце. Гэтыя таварышы сумесна з саставіцелем фарміруюць паезды за 30 — 40 мінут, выконваючы норму на 150 — 170 процантаў.

Старшыя стрэлачнікі Скульскі, Ульяніцкі, Васільеў трымаюць свае рабочыя месцы ў чыстаце і добра дапамагаюць у рабоце саставіцелям.

З кожным днём па станцыі растуць выдатныя кадры стаханаўцаў - наватараў соцыялістычнай вытворчасці. Так, напрыклад, у лютым спаборнічала 180 чалавек, а ў ліпені—385 чалавек.

Соцыялістычнае спаборніцтва дапамагло палепшыць работу станцыі. План пагрузкі ў лютым быў выкананы на 52 процанты, па выгрузцы — на 100 процантаў, а ў ліпені план пагрузкі выкананы на 423 процанты і выгрузкі на 281 процант. Палепшылася адпраўленне паездоў па графіку. Тут мы маем перавыкананне плана ў параўнанні з лютым на 10 процантаў.

Аднак у парадку самакрытыкі патрэбна прызнаць, што ў нас яшчэ ёсць многа недаробак. Не ліквідаван брак, які з'яўляецца злейшым ворагам транспарта.

Зараз лепшыя стаханаўцы станцыі дапамагаюць у падрыхтоўцы да зімы. Партарганізацыяй створана 8 грамадскіх брыгад па праверцы нашай гаспадаркі. У брыгадах па грамадскаму агляду работы станцыі ўдзельнічае 52 чыгуначнікі.

Маючы такія дасягненні да Дня чыгуначніка, мы не застановімся на дасягнутым. Калектыў станцыі гарыць жаданнем множыць поспехі соцыялістычнага транспарта.

Судзьін,
парторг станцыі
Брэст-Цэнтральны.

15 тысяч кілометраў без заходу ў дэпо

Машыніст паравоза ОК 1-217 таварыш Бабінаў к Дню чыгуначніка ўзяў на сябе абавязацельства давесці прабег паравоза да 15 тысяч кілометраў без заходу ў дэпо. Гэта вялікая справа. Нармальны прабег паравозаў без прамыўкі дасягае ў Брэсцкім дэпо максімальна 2 тысячы кілометраў. Прабег 15 тысяч кілометраў ад прамыўкі да прамыўкі працягвае тэрмін эксплаатацыі паравоза за гэты перыяд на 15 дзён і дае эканомію па рамонту на 4.350 рублёў. Але акрамя гэтых дасягненняў машыніст Бабінаў паспеў на працягу прабегу 15 тысяч кілометраў з'эканоміць 45 тон паліва.

Пагэтаму не дзіўна, што з нецярпеннем чакалі ў дэпо прыбыцця паравоза ОК 1-217.

Як будзе выглядаць паравоз? Ці не пацярпеў ён ад метадаў работы машыніста?

Гэтыя пытанні хвалявалі прыяцеляў і недругаў Бабінава.

Многія машыністы смеяліся з абавязацельстваў Бабінава.

— Гэта немагчыма, — гаварылі яны,—бязглуздзіца.

Памочнік Бабінава — Левінскі нават дапамагаў „даказаць", што Бабінаву прабег у 15 тысяч кілометраў не ўдасца. Левінскі—вопытны рабочы, але раптам ён перастаў „прыкмячаць" многае, што яму належала бачыць. Паравоз павінен быць гатоў да ад'езду, Левінскі рапартуе, што „ўсё ў парадку", але зоркія вочы Бабінава слізгаюць па паравозу. Бабінаў заўважыў: шплінты выцягнуты, кацёл не праверан, дышлявыя, паршнявыя і крэйцкопефныя падшыпнікі—слабыя. Гэта можа прывесці да крушэння поезда.

* * *

Закончыўшы прабег, прыгожы паравоз увайшоў на станцыю. У дэпо хвалююцца. Паравоз чамусьці не заязджае ў дэпо. Бабінаў не мае прывычкі многіх машыністаў — хутчэй пакінуць паравоз пасля прыезда на станцыю. Ён узяў паравоз на свой гасразлік. Брыгада прыехала пасля начной паездкі, але яна не здае паравоза, дакладна чысціць яго, прыводзіць усе дэталі ў бліскучы парадак.

Брыгада работае ахвотна і дружна, не лічыцца з часам і працай. Хіба не прыемна работаць з Бабінавым. Ён—па праўдзе кажучы— строгі камандзір, але брыгада ведае, што іх старэйшы таварыш гэта робіць не з прыроднай строгасці, але з-за сваёй любві да соцыялістычнай радзімы, з-за яго большэвіцкай адказнасці за давераную яму соцыялістычную маёмасць і жыццё пасажыраў. Пасля работы — ён добры таварыш, адданы друг. І на паравозе таксама памятае аб сваёй брыгадзе. Бабінаў мае дагавор са сваім памочнікам Панкевічам — да 28 гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі навучыць яго складанаму майстэрству машыніста, а качагара Сабко перавесці ў памочнікі машыніста.

Свой велізарны вопыт Бабінаў перадае не толькі людзям сваёй брыгады, але ўсім машыністам і рабочым дэпо. Ён рэгулярна праводзіць тэхнічныя лекцыі. Зараз рыхтуе даклад аб унядрэнні метадаў Папавіна ў кіраванні паравозам.

Паравоз гатоў. Нарэшце чысценькі, зззючы ўязджае ў дэпо. Вакол паравоза „асаднае становішча". Тоўпяцца навокал начальнікі, машыністы і рабочыя.

Намеснік начальніка дэпо па рамонту Велікаў і прыёмшчык загвозапзін пачынаюць аглядаць паравоз. Велікаў і Загвозапзін — гэта вопытныя людзі, ад іх нічога не схаваеш і як яны ні былі прыдзіркучывымі, але на гэты раз нічога не знайшлі і коратка дакладваюць сходу: — Паравоз ОК 1-217 знаходзіцца ў выдатным становішчы.

Але на гэтым справа не канчаецца. Галоўнае слова належыць начальніку прамыўкі Трыфонаву. Ён павінен абследаваць кацёл, становішча якога рашае поспех работы машыніста-вопытніка. Аднак і тут аказалася ўсё ў парадку.

У Брэсцкім дэпо Бабінаў па прыкладу лепшых машыністаў краіны першым пачаў прымяняць антынакіпін для чысткі катла ад адстояў і прымясей. Ён зноў натыкнуўся на іранічныя ўхмылкі некаторых машыністаў. Вось чаму машыністы хочуць ведаць, у якім становішчы знаходзіцца кацёл пасля 15-тысячнага прабегу. Пасля абследвання катла таварыш Трыфонаў коратка дакладвае: — Становішча катла выдатнае!

Пачынаецца пр[illegible] за. Слесарная бры[illegible] прыступае да св[illegible] паравозная брыгад[illegible] ўходзіць з пачатка [illegible] дапамагае Карпуні[illegible] Тут-жа ў паравоз[illegible] рамонтная і паравоз[illegible] заключаюць дагаво[illegible] спаборніцтва—вытвары[illegible] „выдатна", а бры[illegible] абавязаецца давесці [illegible] воза да 50 тысяч кілометраў.

Дружна работа[illegible] брыгады. Брыгадзір [illegible] лепш прыстасаваць [illegible] таль, каб выканаць [illegible] вязацельства.

Прыклад машыніста Бабінава ажывіў работу ў дэпо, уліў новы струмень у стаханаўскую работу калектыва.

Сёння паравоз ОК 1-217 выходзіць з прамыўкі і машыніст — крываносавец таварыш Бабінаў павядзе яго ў 50.000-кілометровы прабег.

Л. Баумгартэн.

Выкарыстоўваем права на адпачынак

У Сталінскай Канстытуцыі залатымі літарамі запісана, што грамадзянін СССР мае права на адпачынак. Рабочыя паравознага дэпо г. Брэста ў поўнай меры карыстаюцца благамі гэтага вялікага закона. Зараз пачаліся масавыя водпускі рабочых і служачых з захаваннем заработнай платы. У краіне соцыялізма ўсе курорты і дамы адпачынку належаць рабочым, а не панам, як гэта было ў панскай Польшчы.

На наша дэпо атрымана 25 путёвак у лепшыя дамы адпачынку і санаторыі нашай краіны. 13 лепшых стаханаўцаў ужо пабывалі ў гэтых курортах і дамах адпачынку. Няма граніц захапленням прыехаўшых.

Тыя людзі, якія пры польскай уладзе жылі ўпрогаладзь, для якіх былі зачынены фабрыкі і заводы і якія толькі часова атрымоўвалі работу на прыватных будоўлях, як напрыклад, слесары тт. Карпук, Грыцук, Весяліскі і другія, памочнік машыніста Касцюк, уборшчыца Всемірава—сёння перадавыя людзі нашага дэпо.

Слесар Карпук пабываў у дэ[illegible] адпачынку на паўдзённым беразе [illegible] сонечнага Крыма, з вялікай ра[illegible] [illegible] сходзе рабочых дэпо аб той раскошы, якую ён там бачыў і меў. Падпісваючыся на паперу, т. Карпук сказаў: „Я зарабатваю 450 рублёў, але падпісваюся на 460 руб., бо ведаю, што грошы гэтыя пойдуць на палепшанне нашага дэпо работы".

Не толькі са[illegible] жачыя карыстак[illegible] могшага соцыялізма, але [illegible] дзеці. Наша дэпо атрымала [illegible] путёўкі ў піонерскія лагеры і 2 [illegible] путёўкі ў дзіцячыя санаторыі. Група дзяцей ужо пабывала [illegible] лагерах. Дзеці дзякуюць вялікаму Сталіну за шчаслівае дзяцінства. У сваіх пісьмах да бацькоў дз[illegible] пішуць аб вялікай радасці, як[illegible] яны перажываюць у лагеры.

Прыемна і радасна жыць і р[illegible] ботаць у такой краіне, як наша. Рабочыя ў падзяку за ўсё адказваюць выкананнем і перавыкананнем вытворчай праграмы, мацуюць гаспадарчую і абаронную могутнасць нашай вялікай радзімы.

А. С. Яні[illegible]
Старшыня масавым [illegible] дэпо Брэст

Ініцыятыва і вопыт

Работнікі станцыі Брэст-Цэнтральны, [illegible] сваім першачарговым абавязкам—строга [illegible] правіла тэхнічнай эксплаатацыі, [illegible] сьіх тэхнічных [illegible] перадачу [illegible].

Ступаючы на [illegible] звяртаю [illegible] стаўленне стрэлачнай гаспадаркі, [illegible], ці спраўны стрэлкі, ці [illegible] выходзячых за прадэльныя столбікі, ці ўсе [illegible] знаходзяцца на сваіх месцах.

[illegible] дзяжурным па станцыі. Атрымаўшы паведамленні дзяжурнага аб выхадзе поезда з суседняй станцыі і ўказанне аб падрыхтаванні маршрута — для прыёму, праверяю, ці свабодныя пуці і папярэджваю стрэлачніка аб своечасовым прыгатаванні маршрута. Падрыхтаваўшы маршрут і праверыўшы яшчэ раз, ці запёрты стрэлкі, забіраю ад стрэлачнікаў ключы, вешаю іх на ключную дошку, або [illegible] [illegible] блок-апарат. [illegible] [illegible] бяўшу асцярожнасць [illegible] руху.

[illegible] за работай [illegible] стрэлачнікаў [illegible] [illegible] простыя [illegible] [illegible] саставіцелям і [illegible] [illegible], забяспечваю [illegible] [illegible] зменам. У [illegible] [illegible] забяспечваю пропуск [illegible] паезды, каб не [illegible] [illegible].

У вольны ад работы час я займаюся падрыхтоўкай маладых кадраў і ўжо падрыхтаваў 5 стрэлачнікаў—тт. Сідарук, Целта, Кузьміч, Пфайфер і Лупіш. Таварышы Сідарук і Целта зараз вучацца на курсах дзяжурных па станцыі. Некалькі чалавек былі ў мяне на практыцы і зараз работаюць па-стаханаўску.

С. П. Лівай,
старшы стрэлачнік станцыі
Брэст-Цэнтральны.

Пяць год пад'ёму

Пяць год прайшло з таго гістарычнага дня, калі лепшыя людзі чыгуначнага транспарта былі прыняты ў Крэмлі вялікім Сталіным, кіраўнікамі партыі і ўрада. За гэтыя пяць год совецкія чыгуначнікі прайшлі вялікі шлях барацьбы і перамог.

Успомнім, што прадстаўляў сабой транспарт у канцы першай і пачатку другой пяцігодак. Чыгункі работалі тады выключна дрэнна, рэзка адставалі ад агульных тэмпаў развіцця народнай гаспадаркі. Сістэматычнае невыкананне планаў перавозак давала сабе востра адчуваць. На шахтах, рудніках, фабрыках і заводах скаплялася аграмадная колькасць невывезенага вугалю, руды, будаўнічых матэрыялаў, лесу, угнаенняў, машын, тэкстылю, цукру, солі. У той-жа час заводы пакутавалі ад недахопу паліва і сыравіны, спажыўцы пераносілі недахоп у гатовых вырабах.

[illegible] ньга было больш цярпець [illegible] ю неадпаведнасць паміж [illegible]мі тэмпамі развіцця ўсёй [illegible]най гаспадаркі і працягвае[illegible]ся адставаннем чыгуначнага [illegible]парта. Патрэбна было па[illegible] канец нягодным метадам [illegible]ніцтва на транспарце, раз[illegible]васці дысцыпліны, агульнай [illegible]бранасці, якія, як высвятлі[illegible]тым, наўмысла насаджа[illegible]гамі народа, шкоднікамі [illegible]чыкамі.

[illegible]-п адзельшчыкі кры[illegible] [illegible]ераскрыжаваных, [illegible]ацць „на пра[illegible] [illegible]ворчай ма[illegible]раўзыйдзен. Шкоднікі-прадзельшчыкі заніжалі фарсіроўкі катла паравозаў, „даказвалі" немагчымасць павышэння хуткасці і вагі поезда, „абгрунтоўвалі" аграмадныя прастоі і марудны абарот вагона, цягнулі транспарт назад.

У корні змянілася становішча на транспарце вясной 1935 года, калі народным камісарам шляхоў зносін быў назначан тав. Л. М. Каганові́ч. Пад яго кіраўніцтвам была праведзена аграмадная творчая перабудова ва ўсіх галінах чыгуначнага транспарта, разгромлена шкодніцкае прадзельчаства, былі ўскрыты буйнейшыя недахопы ў рабоце чыгунак. На іх ліквідацыю была накіравана энергія чыгуначнікаў.

Ужо к лету 1935 года выразна намеціліся першыя рэзультаты пачаўшайся большэвіцкай перабудовы. Значна палепшылася скарыстанне паравозаў і вагонаў. Скарачэнне прастояў і павышэнне тэхнічнай хуткасці руху паездоў прыкметна паднялі адзін з важнейшых рэзультатыўных паказчыкаў работы транспарта—камерцыйную (участковую) хуткасць. Рэзка павялічылася пагрузка, [illegible]корылася прасоўванне г[illegible] [illegible]лепшылася ўся ра[illegible]

У гэты пер[illegible] [illegible]чны транспар[illegible] [illegible]ліваць сва[illegible] адбіўся [illegible] начыкаў [illegible] таварн[illegible] прыёмн[illegible]чай [illegible] раўзыйдзены стаханаўцамі-крываносаўцамі. Перад транспартам адкрыўся шырокі шлях пад'ёму.

За пяць год, прайшоўшых са дня прыёму чыгуначнікаў у Крэмлі, транспарт дасягнуў вялікіх поспехаў. Нязмерна вырасла пагрузка.

У адпаведнасці з магутным ростам усёй соцыялістычнай гаспадаркі, з патрабаваннямі прамысловасці і сельскай гаспадаркі рэзка павялічыліся перавозкі каменнага вугалю, жалезнай руды, чорных металаў, машын, хлеба, мяса, гародніны і раду іншых грузаў.

Усе асноўныя вымяральнікі эксплаатацыі, у папярэднія годы заставаўшыяся прыкладна на адным і тым-жа ўзроўні, рэзка палепшыліся. Вырасла тэхнічная і камерцыйная хуткасці таварнага руху, паскорыліся абарот вагонаў і сярэднесутачны прабег паравозаў, павялічылася сярэдняя вага поезда.

Кароннае палепшанне якасных паказчыкаў работы чыгуначнага транспарта з'явілася рэзультатам праведзення ў жыццё цэлай сістэмы глыбока прадуманых мерапрыемстваў і канкрэтнага кіраўніцтва работай транспарта.

Загады наркома шляхоў зносін тав. Л. М. К[illegible] [illegible]ранні абарота [illegible]ленні скарыс[illegible] новых нормах [illegible] [illegible] работы [illegible]ны перада[illegible] [illegible] (напрыклад, паралельнасць аперацый у парку прыбыцця, у дэпо пры рамонт[illegible] комплексны[illegible] змен, унядр[illegible] звенні работы [illegible]).

Стахана[illegible] [illegible] пачаўся [illegible] [illegible]шыхся вял[illegible] хуткасцей язды і высокіх [illegible] эканоміі вуг[illegible] ду за лак[illegible] хутка ахап[illegible] вагоннікаў, [illegible] усіх другі[illegible] канвейера. [illegible] руху [illegible] [illegible]ныя паравозы з тэндерамі — [illegible] [illegible] [illegible]

116

КАШТОЎНЫ ПАЧЫН

У кабінет дырэктара Камянецкай машына-трактарнай станцыі таварыша Грыцкевіча насмела ўвайшоў старык у сялянскай вопратцы. Пераступаючы з нагі на нагу і комкаючы ў руках старую, парыжэдую шапку, ён, не адыходзячы ад парога, звярнуўся да сядзеўшага за сталом дырэктара:

— Я да вас, таварыш дырэктар, па вадной справе. Паслала мяне ўся вёска...

— Сядайце! — дырэктар паказаў рукой на крэсла, якое стаяла ля стала. — Расказвайце, што за справа...

...Сенажаці сялян вёскі Чарнакі, Навіцкавічоскага сельсовета, вельмі запушчаны. Балота, густа ўсеянае купінамі [illegible] хмызняком, дае нікчемны ўраджай сена. Кожны селянін з свайго ўчастка нескашае за лета крыху [illegible] косы, якой [illegible] жывёлу Асака — [illegible] для жывёлы, яна прыгодна [illegible] для падсцілкі.

[illegible] сяляне гаварылі [illegible] ным, каб якім-[illegible] лепшыць свае [illegible] лі, як мясцо-[illegible], самы першы кулак у [illegible], у рэзультаце палепшання [illegible] сенажаці наемнай рабочай [illegible], штогодна збіраў багаты [illegible] ражай сена. Трава на сенажаці [illegible] расла не такая, як на ся[illegible]ных, а густая і высокая, у [illegible] чалавека.

[illegible] сялянам і, асабліва, бядня[illegible] не пад сілу было правесці [illegible]ннае палепшанне сваіх сенажацей. Трэба было ўзараць балота, набыць насенне траў. А дзе ўзяць на гэта мерапрыемства сродкі, калі большасць сялян вёскі пры ўладзе польскіх панаў і памешчыкаў ледзь перабівалася з хлеба на ваду...

Вось мы і абмяркавалі ўсёй вёскай гэта пытанне і рашылі прасіць у вас дапамогі,— закончыў свой расказ селянін.

* * *

Праз некалькі дзён пасля гутаркі хадака, дырэкцыя машына-трактарнай станцыі з сялянамі вёскі Чарнакі заключыла дагавор. Дырэкцыя МТС узяла абавязацельства правесці залужэнне сенажаці на плошчы 150 гектараў. Сяляне ў сваю чаргу абавязаліся [illegible] і своечасова разлічыцца з машына-трактарнай станцыяй за вытвораныя работы.

Для ворыва балота МТС [illegible] значыла два гусяніччныя трактары „СТЗ-НАТІ" і лепшых сваіх трактарыстаў таварышоў: Шостака, Стаскевіча, Філасофа і Шудрэвіча. Калі ў вёску прыехалі трактары і распачалі ворыва, усе сяляне — ад старога і да малога — высыпалі на сенажаць, каб паглядзець на выдатную работу магутных сталёвых коней.

З захапленнем і радасцю глядзелі яны, як магутныя трактары трохкорпуснымі плугамі ўздымалі цаліну. Аддаючы сярэбраны блеск ад праменняў яркага сонца, вострыя лемяхі трохкорпусных плугоў глыбока ўрэзваліся ў глебу і ўслед за сабой застаўлялі рыхлы чорназем, які стагоддзямі ляжаў пад пакровам купчастых дзёрнаў.

— Вось гэта сіла! При поль- [illegible]

Ініцыятыва сялян вёскі Чарнакі і каштоўны пачын машына-трактарнай станцыі па палепшанню сенажацей, знайшлі шырокі водгук сярод працоўных сялян раёна. У дырэкцыю машына-трактарнай станцыі паступіла калектыўная заява ад сялян вёскі Янушы, Дзмітрыевічаскага сельсовета. Яны просяць машына-трактарную станцыю [illegible] дапамогу ў правядзенні работы па палепшанню сенажаці. Выказваюць сваё жаданне правесці залужэнне сенажацей і сяляне іншых вёсак раёна.

Залужэнне сенажацей, гэта значыць карэннае іх палепшанне шляхам правядзення ўспашкі і засева насення траў, мае вялікае значэнне ў справе барацьбы за стварэнне моцнай кармавой базы для жывёлагадоўлі. Пачын Камянецкай машына-трактарнай станцыі павінен быць падтрыманы ўсіх раёнах вобласці. Трэба арганізаваць масавы рух калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў за карэннае палепшанне сенажацей.

Ал. Махнач.

КАНТРАСТЫ

[illegible] „Стаханавец". Гудок на абедзены перапынак. Рабочыя [illegible] у лесапілкі [illegible] Студэнцы [illegible] радасную вестку аб жаданні народаў Латвіі, Літвы і Эстоніі ўключыцца [illegible] дружную сям'ю магутнага Савецкага Саюза.

[illegible] абмяркоўваць [illegible] міжнародным становішчам, [illegible] ў кутках [illegible] сталі [illegible] — горнасць [illegible] Рабочы [illegible] атрымку [illegible] выторчага плана і культмасавую работу.

[illegible] работы, [illegible] Жыва жестыкулюючы, як сапраўдны артыст, ён расказвае, што іх гурток днямі будзе ставіць „Чапаева".

— Вось я быў у тэатры і бачыў „Рэвізора", — гаворыць ён.

— Гэта мы для 50 лепшых работнікаў нашай фцелі закупілі білеты ў тэатр, — растлумачвае культработніца тав. Грышына, — за апошні час мы правялі даклад аб міжнародным становішчы, масавую растлумачальную работу аб выпуску новай дзяржаўнай пазыкі, аб працоўнай дысцыпліне.

Сходы праходзяць жыва, рабочыя задаюць пытанні, выступаюць у спрэчках, [illegible] зацікаўленасць. У клубе [illegible] 2 радыёпрыёмнікі, [illegible] Выпіска [illegible] рабочых — гэта мо[illegible]лькі раз пагава[illegible]бачыць, як гора [illegible]вучыцца. Многія [illegible]чарам і не мо[illegible]снуючыя гурткі [illegible] непісьменнасці. [illegible] стасаваць к змя[illegible]чам.

[illegible] ткa па фізкуль[illegible] жадае заніматься [illegible] Не арганізаван [illegible]асці. Не арганізаваны [illegible] паходы ў тэатр і кіно. Чытаючы газеты, як [illegible] праводзіцца ў час абедзенага перапынку, не ахоплены многія рабочыя. На лесазаводзе нехапае газет і часопісаў.

Дрэнна арганізавана бытавое абслугоўванне працоўных. Ёсць сталовая і кухня, але яны не абсталяваны, і рабочы вымушан у час абедзенага перапынку хадзіць далёка ў магазін за прадуктамі.

Да гэтага часу не ўстаноўлены нормы выпрацоўкі. Адсутнічае сацыялістычнае спаборніцтва. Няма стахановаў. Вывад кароткі. Там, дзе культмасавая работа дрэнна арганізавана, там не выконваецца план.

І. Карп.

Улічыць [illegible]ць прамысловага раёна

Гайнаўскі раён — [illegible] прамысловы цэнтр [illegible] вобласці. [illegible] толькі [illegible] работае на лесазаводах [illegible] прадпрыемствах больш [illegible] тысяч рабочых. У Белавежскім работае каля трох тысяч [illegible] Будаўніцтва [illegible] завода ў Маланарэўскім сельсавеце налічвае каля 600 рабочых. Акрамя таго ў Белавежскім [illegible] работае вялікая колькасць [illegible].

Патрэбны [illegible], [illegible] абласныя і раённыя [illegible] арганізацыі з'яўляюцца толькі механічнымі пасрэднікамі паміж прамысловасцю, сельскай гаспадаркай і спажыўцом, але ва ўсякім выпадку не арганізатарамі тавараабарота.

Для старшыні аблспажыўсаюза тав. Трускіна ў вобласці існуюць толькі раёны, якія налічваюць поўную колькасць насельніцтва, але ён не вывучае спецыфічныя ўмовы кожнага раёна, і забяспечвае іх толькі па сістэме колькасці насельніцтва. Шэрашэўскі і Гайнаўскі раёны налічваюць прыблізна аднолькавую колькасць насельніцтва і пагэтаму аблспажыўсаюз пасылае ў гэтыя раёны роўную колькасць цукру, не бяручы пад увагу, што ў Шэрашэўскім раёне маецца ўсяго 3—4 сталовых, а ў Гайнаўскім — 10.

Абласныя гандлёвыя арганізацыі, не толькі не ўлічваюць прамысловага характару Гайнаўскага раёна, а яшчэ і тармозяць праўленне ініцыятывы з боку раённых гандлёвых работнікаў у справе расшырэння тавараабароту за лік мясцовага рынку.

Гайнаўскі райспажыўсаюз атрымаў ад аблспажыўсаюза квартальны фінансавы план больш чым на 2 мільёны рублёў. Здаецца, усё ў парадку. План ёсць, і раённыя гандлёвыя арганізацыі [illegible] выкананне гэтага плана. Барацьбы за выкананне плана [illegible], не было нават мінімальнага замацнення, а план быў перавыкананы к вялікаму задавальненню тав. Трускіна, які мог [illegible] што Гайнаўскі райспажыўсаюз [illegible] пад яго „мудрым" кіраўніцтвам перавыконвае фінансавы план.

Што крыецца пад гэтым „цудоўным" перавыкананнем плана?

Месячны фонд зарплаты для рабочых і служачых у самой толькі Гайнаўцы складае 2 мільёны 200 тысяч рублёў. Фінансавы план на квартал на ўвесь раён складае такую-ж суму. З гэтай сумы тавараабарот толькі па гандлю хлебам і соллю складае 40 процантаў... Ці патрэбна вялікіх намаганняў з боку раённых гандлёвых арганізацый выканаць фінплан? Замест таго, каб вывучыць спецыфічныя ўмовы Гайнаўскага раёна і пры павелічэнні фінплана мабілізаваць апарат райспажыўсаюза на расшырэнне тавараабароту, аблспажыўсаюз дэмабілізуе работнікаў раённых гандлёвых арганізацый.

Толькі гэтым [illegible] вытлумачыць такі [illegible] дальні факт, што [illegible] у Гайнаўцы і Белавежскім [illegible] [illegible] [illegible]